

GİRESUN (MEBUSU HAKKI TARIK BEYİN, HUKUK USULÜ MUHAKEMELERİ KANUNUNUN 400 NCÜ MADDESİNİN TEFSİRİ HAKKINDA (4/13) NUMARALI TAKRİRİ VE ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

Hukuk Usulü Muhakeme Kanununun 400 ncü maddesinin tefsirine dair

7 Kânunusani 1928

Riyaseti Celileye

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 400 ncü maddesi, «Hazır bulunmuş olan taraf gıyab kararını beş gün içinde gaybe tebliğ ettirir. Bu müddet içinde tebliğ olunmazsa gıyab kararı keenlemyekün olur» şeklinde yazıldığı için, Kanunun ruhu tebliğ talebi beş gün içinde valki olmazsa demek olduğu halde, bazı mahkemelerin kanun ibaresine bittabi sadık kalarak, tebliğ muamelesi beş gün içinde intaç edilmiş olan kararların keenlemyekün olduğuna hükmettikleri anlaşılıyor. Kanunun ruhu maksadını bir tefsir kararıyla izah için keyfiyetin Adliye Encümenine tevdiini rica ederim.

Giresun
Hakkı Tarık

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Adliye Encümeni

Karar : 48

1.5.1928

Adliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 400 ncü maddesinin tefsirine mütedair Giresun Mebusu Hakkı Tarık Bey tarafından verilen takrir Adliye Encümenine tebliğ edilmekle Adliye Vekili Mahmut Esat Beyefendi ile Hukuk İşleri Müdürü Sabri Şakir Bey hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Mezkûr Kanunun gıyab faslında muayyen günde iki taraftan birinin hazır bulunmadığı veya cevapnamesini göndermediği veyahut cevaptan imtina ettiği takdirde tahkikat hakimi veya mahkeme tarafından verilen gıyab kararını hazır bulunan tarafın beş gün içinde gaybe tebliğ ettirmesi lüzumuna ve bu müddet içinde tebliğ olunmazsa gıyab kararının keenlemyekün olacağına mütedair olan 400 ncü maddesindeki tebliğ keyfiyetinin mahkemelerde tatbikatında hazır

olan tarafın gıyab kararını tebliğ zımında müddeti zarfında mahkeme kalemine müracaat ederek harç ve mübaşir masrafını tediye etmesi bazı mehakimce kâfi görülerek emri tebliği ifa eden mübaşirin muayyen müddette mübellüğünileyhe tebligatı lisebebinminel-esbap yapamadığı takdirde gıyab kararının keenlemyekün addedilmediği halde mahkemelerin bazıları da hilâfi içtihatla bulunduğu ve bu cihetin ahiren mahkemei temyizce dahi teğyit edildiği icra edilen müzakerat sırasında verilen izahattan anlaşılmıştır. Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun iktibas edildiği İsviçre'nin Nöşatel Kantonu Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda fiilhalkıka hazır olan taraf gıyab kararını üç gün zarfında gaybe tebliğ etmezse gıyab kararının keenlemyekün addedileceği musarrah ise de Nöşatel'de cari usule göre alâkadaranın evrakı lâzimeyi posta idarelerine tevdi emri tebliğin kanun nazarında muteber addolunması için kâfi olup, evrakın mübellüğünileyhe vusulü meşrut değildir. Bizim teşkilâtımızda ise bu usul cari olmayıp, tebliğ hususunun mahkeme mübaşiri tarafından usulü mer'iyesi dahilinde icrası lâzım olduğundan Nöşatel Kanunundaki (Tebliğ eder) fıkrası hini iktibasta (tebliğ ettirir) şekline ifrağ olmuştur. Binaenaleyh hazır olan tarafın mükellef olduğu cihet gıyab kararının tebliğini temin için mahkeme kalemine müracaatla icabeden harç ve masrafı tediyyeden ibaret olup, mübaşir tarafından yapılacak fiilli teklifin ifası kendisinin yedi iktidarında değildir. Hiç bir kimse yedi iktidarında olmayan ahvalin netayicinden muatep olamayacağı cihetle hazır bulunan tarafın gıyabi kararını diğer tarafa beş gün zarfında tebliğ için mahkemeye müracaatla harç ve masrafını tesviye ettiği halde her ne suretle olursa olsun mübellüğünileyhe tebligat yapılmamasından evvelce istihsal ettiği gıyab kararının keenlemyekün addedilmesini muvafıkî mâdelet olmayacağı Encümenin müttetikkan kabul ettiği bir esas olarak tespit kılınmış ise de salıfüzükir maddenin «(Bu müddet içinde tebliğ olunmazsa) fıkrası her ne suretle olursa olsun mübellüğünileyhe tebligat ifa edilemediği takdirde gıyab kararının keenlemyekün olacağı manasını ifham etmekte olmasına binaen işbu fıkranın «Bu müddet içinde tebliğ ettirmezse» tarzın-

da tadilî takarrur ederek ol veçhile tanzim kılınan mevaddı âtiye Heyeti Umumiyenin tasvibine arz olunur.

Adliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Manisa	Kocaeli
Mustafa Fevzi	Selâhattin
Kâtip	Aza
Yozgat	Konya
Ahmet Hamdi	Refik
Aza	Aza
Edirne	Ankara
Hasan Hayri	İhsan
Aza	Aza
Kayseri	Balıkesir
Hasan Ferit	Sadık
Aza	Aza
Sinop	Konya
Zühtü	Tevfik Fikret
Aza	Aza
Manisa	Kocaeli
Kemal	Ragıp

Aza
Zonguldak
Nazif

Aza
Mardin
İrfan Ferit

Adliye Encümeninin Teklifi
Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 400 ncü Maddesini Muaddel Kanun

Madde 1. — Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 400 ncü maddesi aşağıdaki surette tadil edilmiştir :

Hazır bulunmuş olan taraf gıyab kararını beş gün içinde gaibe tebliğ ettirir. Bu müddet içinde tebliğ ettirmezse gıyab kararı keenklemeyekün olur.

Madde 2. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3. — Bu Kanunun hükmünü icraya Adliye Vekili memurdur.